

SOUČINNOST DĚLOSTŘELECKÉHO PRŮZKUMU S PRŮZKUMEM VŠEVOJSKOVÝCH SVAZKŮ A S PRŮZKUMEM OSTATNÍCH DRUHŮ VOJSK

Kapitán Miroslav Vepřek

Soudobý boj je bojem vševojskovým. Sovětské vojenské umění nás učí, že se rozhodující vítězství v boji zabezpečuje jediné nepřetržitou součinností všech druhů vojsk.

Staví tedy proti reakčním imperialistickým teoriím, vychalujícím jen určité druhy vojsk, ideu harmonického souladu úsilí všech druhů vojsk při plnění daných úkolů. Každý druh vojska plní v soudobém boji úkoly odpovídající jeho bojovým možnostem a vlastnostem, při čemž se druhy vojsk navzájem doplňují a pomáhají si. Plánování, organizace a řízení operace (boje) je prováděno centrálně vševojskovým velitelem a štábem.

Rozumí se samo sebou, že tyto zásady sovětského vojenského umění musí být uplatňovány a dodržovány i v plánování, organizaci a provádění průzkumu.

Za používání atomových zbraní, kdy je třeba zkrátit přípravné období útočných operací a kdy vzrůstá tempo a rozmach operací, jsou kladeny na průzkum daleko vyšší požadavky, neboť musí získat — i ve zkrácené době a za rychlých a častých změn situace — neméně hodnotné podklady pro rozhodnutí velitele a pro činnost vojsk.

Kromě toho se obvyklé úkoly průzkumu rozšiřují o tyto nové úkoly:

- včas zjistit přípravu nepřítele k atomovému napadení;
- zjistit rozmístění a manévr dělostřeleckých i jiných prostředků atomového napadení;
- získat údaje o takticko-technických vlastnostech a o způsobech použití atomových zbraní nepřítele.

I. Účel a všeobecné zásady součinnosti v průzkumu

Podstata součinnosti v boji záleží v sladění bojového úsilí co do cíle, času a prostorů a ve vzájemné pomoci svazků a útvarů všech druhů vojsk a sousedů.

Účelem součinnosti v průzkumu je tedy sladit a podle potřeby usměrňovat bojové úsilí vojskového průzkumu a použití jednotlivých druhů, sil a prostředků a způsobů průzkumu. Tím dosáhnout

- souvislosti a nepřetržitosti průzkumu;
- zvýšení dosahu a účinnosti průzkumu;
- ověřování pravdivosti a zvyšování hodnověrnosti zpráv;
- úplnosti zpráv.

Při provádění součinnosti v průzkumu je třeba dodržovat tyto všeobecné zásady:

1. Centrální plánování průzkumu v rámci vševojskového svazku provádí podle pokynů vševojskového velitele a směrnic náčelníka štábu oddělení průzkumu vševojskového štábu. Oddělení průzkumu zpracuje

v těsné součinnosti s náčelníky průzkumu druhů vojsk plán průzkumu a po jeho schválení velitelem stanoví podle něho v bojovém nařízení pro průzkum úkoly vojskového průzkumu.

2. Organizaci a provádění průzkumu vševojskových svazků řídí oddělení průzkumu vševojskového štábu podle plánu průzkumu.

3. Plánování průzkumu druhů vojsk a jeho organizaci a provádění řídí každý druh vojska samostatně na základě úkolů stanovených v bojovém nařízení pro průzkum vševojskového štábu a na základě potřeb k splnění daného úkolu.

4. Oddělení průzkumu vševojskových štábů (náčelníci průzkumu) a štáby druhů vojsk všech stupňů shromažďují, zkoumají a zpracovávají získané zprávy, podávají si nebo přijímají navzájem hlášení a informace a umožňují si navzájem využití zdrojů zpráv a účast při průzkumných akcích.

V praktickém uplatňování těchto zásad nutno dbát s hlediska provádění součinnosti mezi oddělením průzkumu vševojskového štábu a dělostřeleckým štábem zejména na to, aby se náčelníci dělostřeleckého průzkumu vždy podíleli na přípravě plánu průzkumu, který zpracovává vševojskový štáb (Předpis pro polní službu štábů čs. lidové armády, Oper-II-1, čl. 450). Jejich podíl je třeba spatřovat v tom, že jednak musí včas předložit své požadavky zpráv, zejména požadavky na vzdušné fotografování a na zprávy zvláště z hloubky, hlavně co se týká nepřátelských dělostřeleckých i vzdušných prostředků atomového napadení, které nemohou získat vlastními prostředky, jednak sladí při vzájemném dohovoru plánované úkoly pro dělostřelecký průzkum s jeho možnostmi, zvláště co se týká speciálních prostředků průzkumu. Dohoví také plánovanou účast dělostřeleckých průzkumníků v akcích průzkumných jednotek (útvárů) vševojskových svazků.

Dále je třeba dbát na to, aby oddělení průzkumu vševojskového štábu plně zajišťovala proniknutí bojových nařízení pro průzkum včas i k dělostřeleckým štábům, neboť ty jinak naplánují dělostřelecký průzkum, aniž znají jmenovitě své úkoly od vševojskového velitele. Je třeba, aby oddělení průzkumu vševojskového štábu bylo schopno stanovit předběžné úkoly pro dělostřelecký průzkum již při přípravě plánu průzkumu a předat je náčelníkovi dělostřeleckého průzkumu. Náčelníci dělostřeleckého průzkumu se musí o těchto úkolech informovat, a je-li třeba, je i vyžadovat.

II. Součinnost dělostřeleckého průzkumu s průzkumem vševojskových svazků

Za Veliké vlastenecké války vzrostl neobyčejně význam dělostřelectva, jeho úkoly a početnost. Zároveň vzrostl počet a rozmanitost průzkumných prostředků, kterých bylo třeba k tomu, aby bylo průzkumem zabezpečeno bojové použití dělostřelectva.

Poválečný vývoj, zejména v oblasti radiolokačního průzkumu i pro potřebu pozemního dělostřelectva, přinesl další rozšíření průzkumných prostředků dělostřelectva. [Bojový řád dělostřelectva čs. lidové armády (sbor — divise), čl. 67.]

Dělostřelecký průzkum se stal svým počtem prostředků a mnoho-

stranností jednou z hlavních součástí celkového systému vojskového průzkumu.

Oboustranné použití atomových zbraní podtrhuje v poslední době ještě více význam dělostřeleckého průzkumu, neboť průzkum u dělostřelectva a u vojskového protiletadlového dělostřelectva musí splnit tyto nové úkoly:

- včas zjistit přípravy nepřítele k atomovému napadení ze vzduchu nebo pozemními prostředky a pravděpodobné prostory použití atomových zbraní;
- včas zjistit lety letounů nebo řízených střel nesoucích atomové zbraně;
- stanovit prostory palebných postavení nepřátelských dělostřeleckých prostředků atomového napadení a určit jejich souřadnice;
- určit nejdůležitější objekty u nepřítele, vhodné pro použití vlastních atomových úderů a provádět doplňkový průzkum těchto objektů po našich atomových úderech;
- získávat údaje o takticko-technických vlastnostech a o způsobech použití atomových zbraní nepřítele, ať již vzdušných nebo pozemních.

Splnění těchto úkolů zabezpečuje průzkum u dělostřelectva a u vojskového protiletadlového dělostřelectva zejména pomocí vzdušného průzkumu (letounů dělostřeleckého průzkumného letectva, vrtulníků), pomocí radiolokačního průzkumu, pomocí dělostřeleckého měřického průzkumu (optického, zvukoměrného a ve značné míře fotogrammetrického), pomocí pohyblivých dělostřeleckých obrněných pozorovatelů a pomocí průzkumných jednotek vybavených dálkoměry.

Avšak i přes velký počet prostředků a jejich technické zaměření je dělostřelecký průzkum, a to zejména pozemní, omezen co do hloubky činnosti. Dělostřelecký vzdušný průzkum (letouny) může sice pracovat do hloubky 100 až 150 km, avšak nutno vzít v úvahu, že nemůže sám zabezpečit zejména nepřetržitost a souvislost průzkumu, která je jedním ze základních předpokladů úspěchu.

Z toho vyplývá, že dělostřelecký průzkum nemůže sám získat všechny zprávy, které potřebují velitelé a štáby dělostřelectva k zabezpečení bojové činnosti svých svazků a útvarů, zejména za použití atomových zbraní, kdy jsou obranná postavení a pásma nepřítele členěna do větší hloubky. Využívá proto zpráv získaných průzkumem vševojskových svazků a průzkumem ostatních druhů vojsk, zvláště letectva, ženijního a chemického vojska.

Dělostřelecký průzkum má dvojí účel:

- získávat, shromažďovat, zkoumat a zpracovávat zprávy nezbytné pro včasné a nejvýhodnější zasazení dělostřelectva do boje a pro nejúčinnější využití jeho palby;
- přispívat svými zprávami vševojskovému veliteli k tomu, aby mohl učinit správné závěry o nepříteli a na jejich základě i správné rozhodnutí.

Průzkum vševojskových svazků naproti tomu jako prostředek vševojskového velitele pracuje především pro jeho potřebu, avšak současně plně přispívá svými zprávami dělostřeleckým velitelům a jejich štábům.

Z toho, co bylo uvedeno, vyplývá nutnost těsné součinnosti oddělení průzkumu vševojskových štábů s příslušnými náčelníky dělostřeleckého

průzkumu. Tuto součinnost zabezpečuje vševojskový štáb, avšak je povinností dělostřeleckých štábů v jednotlivých případech iniciativně součinnost navrhnout nebo vyžadovat.

Praktické zabezpečení součinnosti záleží zejména

- ve vzájemné výměně zpráv a v sladění závěrů o výsledcích průzkumu;
- v účasti dělostřeleckých průzkumných skupin v akcích průzkumných jednotek (útvarů) vševojskových svazků;
- v účasti dělostřeleckých velitelů a náčelníků dělostřeleckého průzkumu při výslechu zajatců a přeběhlíků, výslechu místního obyvatelstva a studiu ukořistěných nepřátelských dokumentů, výzbroje a bojové techniky, když je toho vzhledem k bojové činnosti dělostřelectva třeba.

1. Výměna zpráv a sladění závěrů o výsledcích průzkumu

Jednou z všeobecných zásad součinnosti je, že velitelské stanoviště a velitelská pozorovatelná vševojskového velitele a dělostřeleckého velitele bývají umisťovány v terénu společně.

Z toho plyne, že nejvýhodnější způsob výměny zpráv bude osobním stykem důstojníků oddělení průzkumu vševojskového štábu a náčelníka dělostřeleckého průzkumu na VS a na VP. Zároveň se oba navzájem informují o získaných zprávách a o přehledech zpráv.

Další zásadou je vyčlenění předsunutých dělostřeleckých pozorovatelů k rotám prvního sledu, což též zajišťuje přímou výměnu zpráv.

Prostá výměna zpráv však nesplní svůj účel, není-li současně provedeno sladění závěrů o výsledcích průzkumu.

To je třeba provádět zvláště při stanovení hustoty dělostřelectva nepříteli pro zpracování tabulky poměru sil, dále vždy alespoň při získání důležitých zpráv ihned a na konci každého dne.

Účast náčelníka dělostřeleckého průzkumu společně s důstojníky oddělení průzkumu vševojskového štábu je též nutná zejména při vyhodnocování a studiu zpráv o nepřátelských dělostřeleckých i vzdušných prostředcích atomového napadení, získaných z různých pramenů.

Kromě běžné výměny zpráv musí dělostřelecké štáby předkládat průzkumová hlášení o splnění úkolů, které dělostřelecký průzkum provádí podle plánu průzkumu vševojskového štábu. Současně mohou předložit požadavky na průzkum vševojskových svazků, po případě i na průzkum ostatních druhů vojsk.

Při výměně zpráv je třeba si vzájemně sdělovat nové poznatky o nepříteli, o jeho taktice, organizaci a bojové technice.

2. Účast dělostřeleckých průzkumných skupin v akcích průzkumných jednotek (útvarů) vševojskových svazků

Pro účast dělostřeleckých průzkumných skupin je možno brát v úvahu tyto akce vševojskových průzkumných jednotek:

- výpad;
- průzkum bojem.

Výpad má za účel zejména získat zajatce a dokumenty. Dalším

jeho úkolem může být získání nebo prověření zpráv o nepříteli, které není možno provést ostatními způsoby průzkumu.

S hlediska dělostřelectva to budou zejména zprávy o poloze pozorovatelů a palebných postavení dělostřelectva a minometů nepřítele a zprávy o ženijních stavbách, zvláště o palebných srubech a trvalých obranných objektech jak na předním okraji, tak i v hloubce nepřátelské obrany.

Za používání atomových zbraní k tomu přistupuje jako nejpřednější úkol získávat zprávy o přítomnosti nepřátelských dělostřeleckých prostředků atomového napadení, o prostorech jejich palebných postavení a zjistit jejich souřadnice.

Všechny tyto zprávy slouží dělostřelectvu k využití jeho palby.

Tyto úkoly jsou v celku shodné s úkoly průzkumu vševojskových svazků, takže je mohou splnit jejich průzkumné jednotky samy. Často však plní tyto jednotky řadu jiných úkolů, takže je mnohdy výhodné zařadit do průzkumné jednotky vševojskových svazků dělostřelecké průzkumníky k splnění speciálních úkolů pro dělostřelectvo.

Dělostřelecké průzkumné skupiny vysílané do nepřátelského týlu s průzkumnými jednotkami vševojskových svazků jsou jedním z prostředků, které je nutno přibírat k průzkumu nepřátelských prostředků atomového napadení.

Účast dělostřeleckých průzkumníků v akcích průzkumných jednotek vševojskových svazků povoluje oddělení průzkumu vševojskového štábu.

Náčelník dělostřeleckého průzkumu musí při vyžádání tohoto souhlasu domluvit s oddělením průzkumu čas vyslání, shromaždiště, prostor a trvání činnosti, všeobecný úkol průzkumné jednotky, kdo ji staví a účast dělostřeleckých průzkumníků při nácviku akce.

Úkoly dělostřeleckých průzkumníků stanoví náčelník štábu velitele dělostřelectva nebo náčelník dělostřeleckého průzkumu. Během své činnosti podléhají dělostřelečtí průzkumníci veliteli průzkumné jednotky (útvary) vševojskového svazku. Tento velitel musí znát hlavní úkoly dělostřeleckých průzkumníků, aby jim mohl být všemi způsoby nápomocen při jejich plnění.

Dělostřelecké průzkumné skupiny mohou provádět ve výjimečných případech výpad i samostatně nebo se mohou během akce odloučit od průzkumné jednotky (útvary) vševojskového svazku. Bude to zvláště tehdy, když budou mít za úkol řídit střelbu vlastního dělostřelectva.

Nezúčastní-li se dělostřelecké průzkumné skupiny výpadu, je povinností náčelníka dělostřeleckého průzkumu zajímat se o výsledky akce a naopak oddělení průzkumu vševojskového štábu musí tyto výsledky dát včas k dispozici dělostřeleckému štábu.

Průzkum bojem skýtá nejúplnější představu o nepříteli, neboť jedině průzkumem bojem je nepřítel donucen odhalit svůj systém paleb a odhalit svoje (bližší) taktické zálohy.

Průzkum bojem v útočném pásmu armády se organizuje a provádí jen na rozkaz velitele armády. Oddělení průzkumu štábu armády může zpracovat podle pokynů velitele armády zvláštní plán průzkumu pro tyto akce a stanoví v bojovém nařízení pro průzkum úkoly.

Organisací bývá pověřeno operační oddělení zpravidla štábu divise jako řídicí orgán. Oddělení průzkumu štábu divise organizuje — v těsné součinnosti s operačním oddělením — tuto akci toliko po stránce prů-

zkumu. Zpracuje zvláštní podrobný plán průzkumu a v něm uvede i úkoly průzkumu druhů vojsk, pokud se akce zúčastní. Průzkumné síly a prostředky mohou jít s předsunutým praporem dopředu nebo zůstat ve výchozím položení a vést průzkum s místa.

Dělostřelecký průzkum se zúčastní akce oběma způsoby.

S předsunutým praporem se do akce zařazují pohyblivé pozorovatelný a dělostřelečtí průzkumníci s úkolem zjistit nebo ověřit zprávy o nepříteli, to jest rozmístění jeho palebných prostředků, zvláště dělostřelectva a minometů, a zprávy o terénu s hlediska použití dělostřelectva.

Ve výchozím položení zůstávají a průzkum s místa provádějí všechny ostatní síly a prostředky dělostřeleckého průzkumu. Jsou to zejména pozorovatelný, hlídky pro zjišťování palebné činnosti nepřátelského dělostřelectva a minometů, prostředky dělostřeleckého měřického průzkumu a radiolokačního průzkumu, které mohou získat velké množství zpráv. Dále je nutné, aby byly aktivovány i prostředky dělostřeleckého vzdušného průzkumu.

Pozorování na všech pozorovatelných je třeba zesílit. Dělostřelečtí velitelé všech stupňů se svými náčelníky průzkumu, jakož i s ostatními důstojníky štábu musí být během provádění průzkumu bojem na svých pozorovatelných.

Využití výsledků průzkumu bojem po stránce průzkumu je podmíněno zvláště správným sestavením souhrnu zpráv a jeho včasným doručením veliteli, který průzkum nařídil. Náčelníci dělostřeleckého průzkumu musí být při sestavování souhrnu zpráv osobně nápomocni oddělení průzkumu vševojskového štábu, aby zpráv získaných dělostřeleckým průzkumem bylo plně a včas využito.

Důležité zprávy získané během průzkumu bojem je nutno dodat ihned vševojskovému štábu, což je usnadněno možností osobního styku členů oddělení průzkumu vševojskového štábu a náčelníků dělostřeleckého průzkumu na VP během provádění akce.

3. Účast dělostřeleckých velitelů při výsledku zajatců a přeběhlíků místního obyvatelstva a při studiu ukořistěných nepřátelských dokumentů, výzbroje a bojové techniky

Kromě předávání již prozkoumaných a zpracovaných zpráv může vševojskový štáb umožnit dělostřeleckému průzkumu i přímé využití některých zdrojů zpráv.

Při provádění výsledku zajatců, přeběhlíků a místního obyvatelstva mohou oddělení průzkumu vševojskového štábu pozvat k výsledku dělostřelecké velitele nebo náčelníky dělostřeleckého průzkumu zvláště tehdy, půjde-li o výsledky důstojníků dělostřelců nebo jiných specialistů nepřátelského dělostřelectva.

V některých případech mohou provádět výsledky dělostřelců přímo dělostřelecké štáby. Výsledky výsledku musí však předložit vševojskovému štábu.

Zajatci a přeběhlíci, získaní dělostřeleckými jednotkami, jsou na dělostřeleckých štábech vyslechnuti jen krátce o skutečnostech, které velitele právě zajímají, a musí být neprodleně odesláni na vševojskový štáb.

Co se týká studia ukořistěných nepřátelských dokumentů, výzbroje a bojové techniky, může dát vševojskový štáb dělostřeleckému štábu k prostudování věci, které mají zvláštní význam pro dělostřelectvo, na př. bojové rozkazy, mapy, předpisy a pomůcky nepřátelského dělostřelectva, dělostřelecký materiál, optický materiál, střelivo a p.

Materiál získaný dělostřeleckými jednotkami studují a zpracovávají zpravidla až štáby dělostřelectva sboru a výše. Před jeho odesláním těmto štábům je třeba o tom uvědomit štáb pluku nebo divise, aby mohl podle potřeby odesílaný materiál, zejména dokumenty, zadržet k vlastnímu studiu.

Štáb dělostřelectva sboru (armády) musí materiál pro prostudování a zpracování dodat vševojskovému štábu nebo alespoň tento štáb seznámit s výsledky.

III. Součinnost dělostřeleckého průzkumu s průzkumem ostatních druhů vojsk

Průzkum druhů vojsk plní — jak již bylo řečeno — dvojí úkoly, a to jednak pro speciální potřeby svého vojska, jednak ve prospěch průzkumu vševojskových svazků. Je samozřejmé, že při plnění obojích úkolů získává každý průzkum druhů vojsk i zprávy, které zajímají též průzkum ostatních druhů vojsk.

Součinnost dělostřeleckého průzkumu s průzkumem ostatních druhů vojsk záleží tedy zejména

- ve vzájemné výměně zpráv, a to zpravidla prostřednictvím oddělení průzkumu vševojskového štábu nebo v některých případech též přímo;
- ve spolupráci při plnění úkolů ve prospěch vševojskového štábu, zvláště však při plnění úkolů průzkumu pro potřebu svých druhů vojsk.

Výměna zpráv prostřednictvím oddělení průzkumu vševojskového štábu je základní způsob součinnosti, a to z těchto důvodů:

- průzkum všech druhů vojsk je povinen dávat získané zprávy k dispozici vševojskovému štábu — z toho vyplývá, že dělostřelecký průzkum může dostat na vševojskovém štábu jakékoli zprávy získané průzkumem ostatních druhů vojsk;
- vševojskový štáb stanoví průzkumné úkoly štábům všech druhů vojsk a může jim kdykoli nařídít doplňkový průzkum — z toho vyplývá, že jedině vševojskový štáb může sladit vzájemné požadavky průzkumu druhů vojsk, poněvadž si ostatní druhy vojsk nejsou navzájem podřízeny;
- vševojskový štáb (náčelník průzkumu) je především odpověden za pravdivost a hodnověrnost využívaných zpráv — z toho vyplývá, že zvláště důležité zprávy, získané průzkumem jednotlivých druhů vojsk, dříve než jsou dány k využití jinému druhu vojsk, musí být prověřeny vševojskovým štábem.

Přesto však přímá výměna zpráv mezi jednotlivými druhy průzkumu tam, kde je možná, bude v některých případech výhodná zvláště proto, že umožní rychlejší a podrobnější získání zpráv.

Je však třeba si uvědomit, že oddělení průzkumu vševojskového štábu musí jako řídicí orgán přímou výměnou zpráv mezi štáby druhů vojsk nařídit v bojovém nařízení pro průzkum, zejména, v jakých otázkách se má provádět. V opačném případě má plnou odpovědnost za pravdivost a hodnověrnost předaných zpráv především velitel (náčelník) druhu vojska, který zprávu předává.

Aby dělostřelecké štáby byly informovány o tom, jaké zprávy a kde mohou od průzkumu ostatních druhů vojsk získat, musí náčelníci dělostřeleckého průzkumu znát hlavní úkoly průzkumu jednotlivých druhů vojsk a seznámit se s jejich plánovanými akcemi, pokud je to možné s hlediska utajení.

Dělostřelecký průzkum musí být prováděn v součinnosti zejména s průzkumem vojenského letectva, ženijního vojska a chemického vojska.

1. Součinnost se vzdušným průzkumem

Vzdušný průzkum provádí hlavně průzkumné letectvo, avšak i ostatní druhy vojenského letectva při plnění svých bojových úkolů.

Co se týká dělostřeleckého průzkumného letectva, třeba je ve smyslu Bojového řádu dělostřelectva považovat za prostředek dělostřeleckého průzkumu.

Pro použití dělostřelectva v útočném boji mají přímý význam toliko zprávy získané taktickým průzkumem a pozorováním bojiště.

Dělostřelecký průzkum bude mít zájem na mnohých zprávách získaných průzkumem letectva.

K dělostřeleckému fotogrammetrickému průzkumu je zapotřebí poříditi letecké snímky taktické hloubky nepřátelské obrany. Jednotlivé nebo řadové snímky pořizuje sice dělostřelecké průzkumné letectvo, avšak taktické fotografování celého pásma obrany provádí průzkumné letectvo, a to zpravidla v měřítku 1 : 10 000 až 1 : 20 000.

Fotografický průzkum letectva a dělostřelectva musí tak v těsné součinnosti zabezpečit včas leteckými snímky dělostřelectvo svazků prvního sledu ve výchozím položení a pro vedení boje zejména dělostřelectvo mechanisovaných a tankových svazků a dělostřelecké zálohy.

Dělostřelecký průzkum naproti tomu může přispět průzkumu letectva zprávami o rozmístění nepřátelských protiletadlových baterií a těch dělostřeleckých baterií, které bude letectvo umlčovat nebo ničit během dělostřeleckého a leteckého útoku.

Součinnost mezi dělostřeleckým průzkumem a průzkumem letectva je prováděna zpravidla prostřednictvím vševojskového štábu, a to jak co se týká vzájemné výměny zpráv, tak i předkládání požadavků na vzdušné fotografování, po případě i vzdušný průzkum.

Chci však zdůraznit, že Bojový řád dělostřelectva v čl. 44 vytyčuje jako jednu ze zásad součinnosti mezi dělostřelectvem a letectvem přímo výměnu průzkumných údajů mezi dělostřeleckými a leteckými štáby, což dosud nebývá vždy ani letectvem ani dělostřelectvem v plné míře a do důsledků prováděno.

Za použití atomových zbraní nabývá přímá součinnost dělostřeleckého a vzdušného průzkumu ještě většího významu, neboť je jednou z podmínek zabezpečujících včasné předání přesných údajů o nepřátel-

ských dělostřeleckých i vzdušných prostředcích atomového napadení a tím i úspěšný boj s nimi.

Tato součinnost se zabezpečuje

- zapojením speciálních radiových přijímačů na příjem hlášení průzkumných letounů vojenského letectva;
- nepřetržitým udržováním spolehlivého spojení náčelníka dělostřeleckého průzkumu s náčelníkem průzkumu leteckého svazku.

Dělostřelecké průzkumné letectvo, které bývá obvyčejně umístěno na společném letištním uzlu s bitevním, po případě jiným druhem letectva (stíhacím), naváže přímo styk se štábem příslušné letecké jednotky (svazku), aby bylo informováno o vzdušné situaci a akcích nepřátelského i vlastního letectva.

Úspěšný boj s nepřátelskými dělostřeleckými prostředky atomového napadení zabezpečuje dělostřelecké průzkumné letectvo tím, že

- provádí denní i noční zrakový průzkum možných prostorů soustředění, os přesunů a prostorů palebných postavení atomového dělostřelectva;
- provádí soustavné fotografování těchto prostorů a os, plánové i perspektivní, z různých výšek a s použitím různého materiálu;
- upřesňuje a provádí kontrolu zpráv získaných jinými druhy průzkumu;
- zjistí-li palebné postavení obsazené nepřátelským atomovým dělostřelectvem, ihned vyžaduje palbu vlastního dělostřelectva a opravuje a kontroluje ji;
- nepřetržitě sleduje pozorováním i fotografováním palebná postavení nepřátelského atomového dělostřelectva zničeného vlastní palbou.

2. Součinnost s ženijním průzkumem

Ženijní průzkum je vedle dělostřeleckého průzkumu jedním z nejdůležitějších průzkumů pozemních druhů vojsk.

Získává řadu zpráv důležitých i pro dělostřelecký průzkum. Jsou to zprávy o rázu a stavu ženijního vybudování nepřátelských obranných postavení a zprávy o komunikacích a postupových osách a o minových zátarasech.

Dělostřelecký průzkum získává obdobné zprávy, takže je vždy možno a nutno srovnávat výsledky obou průzkumů.

Součinnost mezi dělostřeleckým a ženijním průzkumem může být prováděna těmito způsoby:

- výměnou zpráv, a to prostřednictvím oddělení průzkumu vševojskového štábu nebo i přímo;
- spoluprací obou průzkumů uvnitř dělostřeleckých jednotek při provádění ženijního zabezpečení bojové činnosti dělostřelectva.

Přímá výměna zpráv mezi ženijním náčelníkem (jeho orgánem) a náčelníkem dělostřeleckého průzkumu, hlavně pokud jde o ženijní vybudování obrany, umožňuje přesnější předání zpráv a operativnější použití doplňkového průzkumu. Zvláště je výhodné, aby náčelník dělostřeleckého průzkumu vešel v osobní styk s ženijním náčelníkem (jeho orgánem) při přípravě informační zprávy.

Ženijní průzkum uvnitř nepřátelské sestavy může dělostřeleckému

průzkumu podat zprávy o druhu trvalých obranných zařízení a o stupni vybudování obrany s hlediska protiatomové ochrany, které mnohdy nelze získat jiným způsobem. Proto je třeba, aby se náčelník dělostřeleckého průzkumu seznámil krátce s plánem ženijního průzkumu a mohl tak včas požádat ženijního náčelníka o prověření a doplnění zpráv získaných dělostřelectvem.

Součinnost dělostřeleckého a ženijního průzkumu uvnitř dělostřeleckých jednotek a svazků organisuje příslušný dělostřelecký velitel, má-li ženijní jednotku přidělenou. Je to součinnost v dělostřeleckých skupinách a u dělostřeleckých protitankových záloh a dělostřeleckých záloh při průzkumu komunikací a postupových os, při průzkumu palebných postavení a čar rozvinutí a při průzkumu obrany těchto postavení.

Je třeba zdůraznit, že Bojový řád dělostřelectva v čl. 45 stanoví neustálou vzájemnou výměnu průzkumných údajů o rázu ženijních zařízení a zátarasech nepřítele jako jednu ze zásad součinnosti mezi dělostřelectvem a ženijním vojskem.

3. Součinnost s chemickým a radiačním průzkumem

Chemický a radiační průzkum na rozdíl od průzkumu ostatních druhů vojsk neprovádí jen chemické vojsko, nýbrž — vzhledem k jeho úkolům — musí je provádět všechny druhy vojsk a při všech druzích boje.

Za používání atomových zbraní nabývá zvláštního významu zejména radiační průzkum.

Druhy vojsk se podílejí hlavně na chemickém a radiačním pozorování, kdežto vlastní chemický a radiační průzkum provádějí především speciální chemické a dosimetrické hlídky a skupiny.

Náčelníci dělostřeleckého průzkumu — dělostřelečtí velitelé a štáby — jsou povinni organisovat chemický a radiační průzkum, takže dělostřelecký průzkum plní vlastně sám část úkolů těchto průzkumů. Kromě toho dělostřelecký průzkum přispívá speciálnímu chemickému a radiačnímu průzkumu zprávami zvláště o palebné činnosti chemických a atomových zbraní.

Naproti tomu bude speciální chemický a radiační průzkum plnit některé úkoly ve spolupráci s dělostřeleckým průzkumem.

Součinnost mezi dělostřeleckým a mezi chemickým a radiačním průzkumem může se tedy provádět těmito způsoby:

- výměnou zpráv, a to prostřednictvím oddělení průzkumu vševojskového štábu anebo velmi často přímo;
- účastí chemických průzkumníků a dosimetristů v dělostřeleckém průzkumu.

Přímá výměna zpráv mezi náčelníkem dělostřeleckého průzkumu a mezi chemickým náčelníkem (jeho orgánem) je výhodná zvláště u zpráv o přípravě a použití chemických a atomových palebných prostředků u nepřítele, které dělostřelecký průzkum získá jednak při výpadech a průzkumu bojem zjištěním chemického střeliva v palebných postaveních, jednak bojovou činností dělostřeleckého průzkumného letectva zjištěním atomového dělostřelectva, jednak hlídkami pro pozorování činnosti nepřátelského dělostřelectva.

Rovněž je vhodné, aby dělostřelecké štáby informovaly chemického náčelníka přímo o obsahu těch hlášení, která mají nařízeno předkládat neprodleně.

Jsou to hlášení

- o prvním střetnutí s nepřátelskými chemickými jednotkami nebo o zjištění chemických a atomových prostředků;
- o zjištění zamořených úseků a o zahájení chemického nebo atomového útoku;
- o ukořistěných nepřátelských prostředcích chemického nebo atomového napadení, o prostředcích výstroje a ochrany.

Chemičtí průzkumníci a dosimetristé se zařazují do dělostřeleckých průzkumných skupin pro průzkum pochodových os, volbu pozorovatelů a možných prostorů palebných postavení a mají za úkol provádět chemický a radiační průzkum nepřítele a terénu.

Je třeba, aby náčelník dělostřeleckého průzkumu dojednal včas s chemickým náčelníkem (jeho orgánem) určení těchto specialistů. Nejvhodnější k tomu bude doba, kdy chemický náčelník pracuje na sestavení plánu chemického a radiačního průzkumu.

Součinnost dělostřeleckého průzkumu s chemickým průzkumem byla vždy podceňována. Je třeba, aby se vznikem radiačního průzkumu — jakožto nového druhu průzkumu — byla věnována zvýšená pozornost oběma, neboť nikdy není vyloučena možnost, že imperialistický nepřítel použije bojových chemických i radioaktivních látek a biologických prostředků současně.

IV. Součinnost v průzkumu uvnitř dělostřelectva

Otázky součinnosti v průzkumu uvnitř dělostřelectva nabývají se vzrůstajícím počtem a zejména rozmanitostí průzkumných prostředků u dělostřelectva čím dál většího významu.

Řešení těchto otázek vyžaduje především od náčelníků dělostřeleckého průzkumu svazků a svazů (náčelníků průzkumu dělostřeleckých skupin) a od velitelů a štábů speciálních průzkumných prostředků znalost úkolů a takticko-technických možností jednotlivých prostředků průzkumu. Dále klade na náčelníky průzkumu vysoké požadavky, co se týká schopností organizačních a znalostí a zkušeností v rozboru a zpracování zpráv.

Součinnost v průzkumu uvnitř dělostřelectva přesahuje rámec tohoto článku. Je zejména na náčelnících dělostřeleckého průzkumu a na našich vojenských akademiích, aby byla věnována plná pozornost jejímu podrobnějšímu zpracování.

Tato součinnost zahrnuje zejména

- součinnost mezi náčelníky dělostřeleckého průzkumu všech stupňů;
- součinnost mezi štábem (náčelníkem dělostřeleckého průzkumu) velitele dělostřelectva svazku a svazu nebo velitele dělostřelecké skupiny a mezi útvary (jednotkami) dělostřeleckého měřického, dělostřeleckého vzdušného a radiolokačního průzkumu;
- součinnost mezi útvary (jednotkami) dělostřeleckého měřického, dělostřeleckého vzdušného a radiolokačního průzkumu navzájem;
- součinnost mezi útvary (jednotkami) dělostřeleckého měřického, dělostřeleckého vzdušného a radiolokačního průzkumu a mezi spolupracujícími dělostřeleckými útvary (jednotkami).

Závěr

Zkušenosti z Veliké vlastenecké války ukázaly, že úplně využít všech sil a prostředků průzkumu jednotlivých druhů vojsk v soudobé válce je možno jen při zabezpečení těsné součinnosti a při vzájemné pomoci v plnění průzkumných úkolů.

Jen štáby a náčelníci průzkumu, kteří zvládnou do všech podrobností možnosti součinnosti v průzkumu a budou jich důsledně využívat a je uplatňovat, mohou zabezpečit po stránce průzkumu všechny předpoklady pro rozhodný úspěch soudobého boje, zvláště za používání atomových zbraní.

Pro oddělení průzkumu (náčelníky průzkumu) vševojskového štábu vyplývají tyto hlavní povinnosti:

Znát síly, prostředky a způsoby průzkumu druhů vojsk, to jest i dělostřelectva, a jejich takticko-technické možnosti.

Plánovat a stanovit úkoly průzkumu druhů vojsk a kontrolovat jejich plnění.

Plnit požadavky průzkumu druhů vojsk silami a prostředky vlastními a nadřízeného štábu.

Umožnit a organisovat účast průzkumníků druhů vojsk při akcích průzkumných jednotek (útvárů) vševojskových svazků.

Organisovat podle potřeby vzájemnou součinnost mezi průzkumy druhů vojsk.

Stále informovat štáby druhů vojsk o všeobecné situaci nepřítele a o získaných zprávách buď osobními informacemi nebo pomocí přehledů zpráv.

Pomáhat v bojové přípravě náčelníků průzkumu a průzkumníků druhů vojsk tím, že jim soustavně předávají poznatky o organisaci, způsobu vedení boje a o bojové technice a výzbroji nepřítele a p.

Být podle potřeby v osobním styku s členy štábů druhů vojsk, zvláště při výměnách zpráv.

Štáby (náčelníci průzkumů) druhů vojsk jsou povinni:

Znát síly, prostředky a způsoby průzkumu vševojskových svazků a průzkumu ostatních druhů vojsk a jejich takticko-technické možnosti.

Plnit úkoly ve prospěch průzkumu vševojskových svazků jednak nařízené, jednak z vlastní iniciativy.

Účastnit se svými silami a prostředky akcí průzkumných jednotek (útvárů) vševojskových svazků, po případě průzkumu ostatních druhů vojsk.

Umožnit podle potřeby účast průzkumníků ostatních druhů vojsk při akcích vlastního průzkumu.

Pomáhat náčelníkům průzkumu vševojskových štábů po odborné stránce při zkoumání a zhodnocování zpráv a činit závěry, pokud jde o druh jejich vojska.

Stále informovat oddělení průzkumu (náčelníky průzkumu) vševojskového štábu a podle potřeby i štáby ostatních druhů vojsk o získaných

zprávách pomocí osobních informací, po případě přehledů zpráv a průzkumových hlášení.

Pomáhat při výcviku průzkumníků průzkumných jednotek (útvárů) vševojskových svazků po stránce své odbornosti.

Být podle potřeby v osobním styku s náčelníkem průzkumu vševojskového štábu a s členy štábů ostatních druhů vojsk, zejména při výměnách zpráv.

Při vzájemném zabezpečování a provádění součinnosti v průzkumu je třeba důsledně dbát na utajení všech průzkumných akcí.

